

محاضرة عن موضوع الاسم
في مادة قواعد اللغة الكردية
للمرحلة الرابعة

إعداد الدكتور
صباح جليل خليل الونداوي
قسم اللغة الكردية

✘ **ناو:** وشه و پیژده که به کار دیت بو ناو نان و دیاری کردن و پشاندانی گیانداریک (مرؤف بی , ئازهل , یان پرووهک) یان (شت بی , یان شوین) یان بیر و مه به ست.

✘ ناو له پرووی ناوه پروکه وه

✘ ۱. ناوی تایبه تی.

✘ ۲. ناوی گشتی.

✘ ۳. ناوی کومه ل.

✘ ۱. **ناوی تایبەتی:** ئەو ناوەیە کە بە تایبەتی بە کاردێت بۆ ناوانی کەسێک یان شتێکی یان جێ و شوێنێکی دیاری کراو و تایبەت وەک (ئەقین, شیرکوۆ, نازدار, دھۆک, کەرکووک, کورد).

✘ ناوی تایبەتیش بۆی هەیه:

✘ أ- ناوی کەسان ییت.

✘ ب- ناوی/ پرووبار, چیا, شار, گوند.

✘ ج- ناوی ولات و میللەت.

× ۲. ناوی گشتی: ئەو ناویە کە بۆ ھەموو ئەو گایندار و بی گیانە بە کاردیت کە خودانی یەک رەگەزن و ناوە کە بە سەر تیکراو بە سەر تاکە تاکانی ئەو رەگەزانە دا پراوە.

× ئەو جوۆرە ناوانەش بۆی ھەییە:

× أ-بۆ کەسان بە کاردیت وەک: مامۆستا, کچ, کور, دایک, باوک.

× ب-بۆ ئازەل و بالندە و پرووہک و میوہ بە کاریت, وەک: شیر, گورگ, پشیلە, سەگ, کەو, کوۆتر, گەنم, برنج, سیۆ, ھەنجیر, ھەری, ھەنار, تری.

× ج-بۆ شتان بە کاردیت (بی گیان), وەک:

× (بەرد, دار, چیا, پرووبار, خانوو .....).

× ۳. ناوی کوۆمەل: ناویکە بە روالەت تاک پشان دەدات بە لام لە ناوہ پروۆک واتای کوۆ دەبخشی و بۆ کوۆمەلە کەسک بە کاردیت وەک:

× (لەشکر, گەل, میللەت, ھۆز, دەستە)

✘ ناو له پرووی هه بوونه وه

- ✘ ۱. ناوی بهرجسته: ئه و ناوه یه که و بهر یه ک له پینج ههسته کانی مروّف ده که ویت و بوونی سه ربه خوئی هه یه.
- ✘ وهک: (سارد, گهرم, جوان, تال, شرین, ترش, تیژ, توند)
- ✘ ۲. ناوی واتایی: ناویکه له خویدا بوونی سه ربه خوئی نییه, بهر هیچ یه ک له ههسته کانی مروّف ناکه ون, ته نیا له بیر و خه یالدا پهیدا ده بن, ئه ویش دوو جوړه:
- ✘ ا- ناوی وتایی بنجی: که هه ر له بنه رته تدا بو ئه م مه بسته به کار دین, وهک: (خه م, هیژ, باوه ر, ترس, مه رگ, هوش).
- ✘ ب- ناوی واتایی دروستکراو: که له وشه یه کی بهرجسته یان واتایی به یاریده ی پاشگریک دروست ده کری وهک: (کوردینی, دوستایه تی, پیاوه تی, ره شایی, مه زناتی, جوانی).

ناو

```
graph TD; A[ناو] --> B[ناو له پرووی  
هه بوونه وه]; A --> C[ناو له رووی  
ناو ډرؤکه وه]
```

ناو له پرووی
هه بوونه وه

ناو له رووی
ناو ډرؤکه وه

ناو له پرووی
ناوه رۆکهوه

ناوی کۆمهڵ

ناوی گشتی

ناوی تایبەتی

ناوی
تایبہ تی

ناوی گشتی

رووهک

بالنده

شتان

میوهجات

ئاژهل

کهسان

گهنم

کوتر

بهرد

سیو

پشيله

ماموستا

برنج

کهو

دار

ههنجیر

گورگ

کچ

جو

لهقلهق

خانوو

ههنار

شیر

برا

ساوهر

پاساری

ئاسن

تری

سهگ

جووتیار

ناوی
کۆمهڵ

دهسته

هۆز

میللهت

گهل

لهشکر